

GEWONE ZITTING 2019-2020

23 JUNI 2020

BRUSSELS
HOOFDSTEDELIJK PARLEMENT

VOORSTEL VAN RESOLUTIE
**tot steun aan de invoering
van een coronataks op multimiljonairs
op federaal niveau**

(ingediend door mevrouw Françoise DE SMEDT (F), de heer Youssef HANDICHI (F), mevrouw Stéphanie KOPLOWICZ (F), de heren Jan BUSSELEN (N), Petya OBOLENSKY (F), Luc VANCAUWENBERGE (F), Francis DAGRIN (F), mevrouw Caroline DE BOCK (F), mevrouw Elisa GROPPi (F) en mevrouw Leïla LAHSSAINI (F))

Toelichting

De gezondheidscrisis door het coronavirus gaat gepaard met een economische en sociale crisis. In eerste instantie zijn meer dan een miljoen werknemers in België op technische werkloosheid teruggevallen. Die werknemers hebben slechts 70 % van hun loon ontvangen, berekend op een loonplafond van 2.750 euro bruto, en een dagelijkse bonus van 5 euro. De gemiddelde werknemer heeft hierdoor tot 500 euro inkomsten per maand verloren. In een aantal sectoren hadden de werknemers daar zelfs geen recht op. Anderen hebben gewoonweg hun onzekere banen verloren. Ook kleine zelfstandigen zijn hard getroffen door deze crisis.

Dit is nog maar het begin van deze economische en sociale crisis. Er zijn veel faillissementen en ontslagen ophanden : 1.500 minder banen door het faillissement van Swissport, 1.000 minder banen bij Brussels Airlines, 287 minder banen aangekondigd bij FNG, de textielgroep die eigenaar is van de ketens Brantano en CKS, 160 minder banen bij de vestiging van Samsonite in Oudenaarde ... terwijl de ontslagen op dit ogenblik worden opgevangen door het systeem van tijdelijke werkloosheid, dat zal eindigen op 31 augustus 2020. We stevenen af op een banenverlies dat ongezien is sinds de jaren 30.

SESSION ORDINAIRE 2019-2020

23 JUIN 2020

**PARLEMENT DE LA RÉGION
DE BRUXELLES-CAPITALE**

PROPOSITION DE RÉOLUTION
**pour le soutien à la mise en place
d'une taxe corona sur les multimillionnaires
au niveau fédéral**

(déposée par Mme Françoise DE SMEDT (F), M. Youssef HANDICHI (F), Mme Stéphanie KOPLOWICZ (F), MM. Jan BUSSELEN (N), Petya OBOLENSKY (F), Luc VANCAUWENBERGE (F), Francis DAGRIN (F), Mmes Caroline DE BOCK (F), Elisa GROPPi (F) et Leïla LAHSSAINI (F))

Développements

La crise sanitaire du coronavirus s'accompagne d'une crise économique et sociale. Dans un premier temps, plus d'un million de travailleurs en Belgique se sont retrouvés en chômage technique. Ces travailleurs n'ont perçu que 70 % de leur rémunération, calculés sur un plafond de 2.750 euros brut, assortis d'une prime de 5 euros par jour. Le travailleur moyen a donc subi une perte salariale pouvant aller jusqu'à 500 euros par mois. Et encore : dans certains secteurs, les travailleurs n'y ont même pas eu droit. D'autres ont tout simplement perdu leurs emplois précaires. Les petits indépendants ont aussi subi cette crise de plein fouet.

Cette crise économique et sociale ne fait que commencer. De nombreuses faillites et licenciements sont en cours : 1.500 emplois en moins avec la faillite de Swissport, 1.000 emplois en moins à Brussels Airlines, 287 emplois en moins annoncés chez FNG, le groupe textile propriétaire notamment des enseignes Brantano et CKS, 160 emplois en moins chez Samsonite sur son site d'Audenaarde, ... alors même que les licenciements sont pour l'instant contenus par le système du chômage temporaire qui prendra fin le 31 août 2020. Nous nous dirigeons vers des pertes d'emplois jamais vues depuis les années 30.

Deze coronacrisis zal zwaar wegen op de overheidsbegrotingen, op alle machtsniveaus. Voor het Brussels Gewest heeft de regering aangekondigd dat het Gewest minstens 500 miljoen euro eraan zal hebben besteed tegen het einde van het jaar. Dat half miljard zal ergens moeten worden gevonden. Vandaag is het belangrijk om maatregelen te nemen om de inkomsten van de werknemers te beschermen, alsook om de financiering van de sociale zekerheid en de noodzakelijke investeringen voor sterke overheidsdiensten te behouden.

De oplossing die de regering op dit ogenblik voor ogen heeft om de uitgaven in verband met corona te dekken, is zich nog meer in de schulden te steken, door die 500 miljoen buiten de begroting te houden. Dat gebeurde reeds deze herfst toen de regering 500 miljoen investeringen op het vlak van mobiliteit en veiligheid buiten zijn begroting 2020 (bijgevolg in evenwicht) hield. Toch moeten de middelen worden gevonden om die schuld af te betalen. Temeer daar een studie van de universiteit van Namen voorspelt dat de schuld zelfs kan oplopen tot 11,2 miljard in 2025. Het is noodzakelijk om deze crisis te boven te komen zonder zich te wenden tot de werknemers en de gezinnen om de rekening te betalen, maar ook om daarbij de financiering van de sociale zekerheid en de noodzakelijke investeringen in de overheidsdiensten en het sociaal en ecologisch beleid te behouden.

In tijden van crisis stellen de kwesties van verdeling en herverdeling zich des te scherper. Aan de ene kant komt het inkomen van honderdduizenden gezinnen in het gedrang. Aan de andere kant is massa's geld geparkeerd bij een handvol multimiljonairs. Een kleine laag van de bevolking is de voorbije jaren veel rijker geworden door het werk van miljoenen werknemers. Sommigen hebben zich zelfs verrijkt tijdens de coronacrisis, zoals de familie Colruyt, van wie de aandelen explodeerden in het begin van de coronacrisis, en die het 7de vermogen van België is. Zo is een totaal vermogen van 663 miljard euro in handen van de twee procent rijkste Belgen. Het is dus terecht dat we hen in tijden van crisis om een kleine solidariteitsbijdrage vragen.

Uitzonderlijke omstandigheden vragen uitzonderlijke maatregelen. Na de Tweede Wereldoorlog werden de overheidsfinanciën rechtgetrokken met onder andere een vermogensbelasting, ingevoerd met de wet van 17 oktober 1945 tot invoering van een belasting op kapitaal. Op 16 april 2020 werd een wetsvoorstel tot invoering van een solidaire coronataks op multimiljonairs¹ ingediend bij de Kamer van Volksvertegenwoordigers. Dat wordt momenteel besproken in de commissie financiën en begroting.

Het voorstel voorziet in een eenmalige belasting van 5 % op de vermogens van meer dan 3 miljoen euro, wat ongeveer 15 miljard euro zou kunnen vrijmaken. Het in aanmerking genomen vermogen is het volledige vermogen van het gezin,

1 <https://www.lachambre.be/FLWB/PDF/55/1169/55K116901.pdf>.

Cette crise du coronavirus va peser très lourd sur les budgets publics, à tous les niveaux de pouvoir. Pour la Région bruxelloise, le Gouvernement a annoncé que la Région y aura consacré au moins 500 millions d'euros d'ici la fin de l'année. Il va falloir trouver ce demi-milliard quelque part. Il est aujourd'hui important de prendre des mesures pour protéger les revenus des travailleurs ainsi que pour maintenir le financement de la sécurité sociale et préserver les investissements nécessaires à des services publics forts.

La solution envisagée actuellement par le Gouvernement pour couvrir les dépenses liées au corona est de s'endetter davantage, en sortant ces 500 millions du périmètre budgétaire régional. Cela a déjà été fait cet automne lorsque le Gouvernement a sorti de son budget 2020 (dès lors en équilibre) 500 millions d'investissements en matière de mobilité et de sécurité. Il faudra tout de même trouver les moyens de rembourser cette dette. D'autant qu'une étude de l'université de Namur prédit que la dette pourra même monter à 11,2 milliards en 2025. Il est nécessaire que cette crise budgétaire soit surmontée sans qu'on ne se tourne vers les travailleurs et les ménages pour payer la note, mais également en maintenant le financement de la sécurité sociale et les investissements nécessaires dans les services publics et les politiques sociales et écologiques.

En temps de crise, les questions de distribution et de redistribution se posent avec plus d'acuité. D'un côté, le revenu de centaines de milliers de ménages est mis en péril. De l'autre, des masses de capitaux sont détenues par une poignée de multimillionnaires. Une couche infime de la population s'est considérablement enrichie ces dernières années grâce au travail de millions de travailleurs. Certains se sont même enrichis pendant la crise du coronavirus, comme la famille Colruyt, dont les actions ont explosé au début de la crise du coronavirus, et qui est la 7ème fortune de Belgique. Un patrimoine total de 663 milliards d'euros est ainsi détenu par les deux pour cent des Belges les plus riches. Il est donc juste que nous leur demandions une petite cotisation de solidarité en période de crise.

À circonstances exceptionnelles, mesures exceptionnelles. Au sortir de la Seconde Guerre mondiale, les finances publiques ont été redressées grâce, notamment, à dispositif instauré par la loi du 17 octobre 1945 établissant un impôt sur le capital. Aujourd'hui, une proposition de loi instaurant cette taxe corona de solidarité sur les multimillionnaires¹ a été déposée le 16 avril 2020 devant la Chambre des Représentants. Elle est actuellement discutée en commission Finances et budget.

La proposition prévoit un prélèvement unique de 5 % sur les fortunes de plus de 3 millions d'euros qui pourrait rapporter environ 15 milliards d'euros. Le patrimoine pris en compte est le patrimoine total du ménage, c'est-à-dire

1 <https://www.lachambre.be/FLWB/PDF/55/1169/55K116901.pdf>.

dit wil zeggen de som van de onroerende goederen, financiële goederen en waardevolle roerende goederen (jachten, juwelen, kunstwerken, enz.), met aftrek van de schulden. De belasting wordt berekend op het bedrag van dit vermogen dat de 3 miljoen euro overschrijdt. Zo zou een gezin met een vermogen van 4 miljoen euro bijvoorbeeld een taks van 50.000 euro (1 miljoen euro x 5 %) betalen. De eerste woning wordt voor maximaal 500.000 euro vrijgesteld, net als het deel van het vermogen dat bestemd is voor de hoofdberoepsactiviteit. De vermoedelijke opbrengst van 15 miljard euro is een schatting op basis van het huidige totale vermogen van de Belgische gezinnen, met daarop toegepast de uitsplitsing van de vermogens, zoals berekend door de professoren Rademaekers en Vuchelen van de VUB².

Deze resolutie heeft tot doel de federale regering aan te moedigen om een dergelijke belasting in te voeren. Het is belangrijk dat het Brussels Gewest voor een dergelijke solidariteitstaks pleit. Het is niet alleen meer een kwestie van fiscale rechtvaardigheid, maar het is een werkelijke economische en sociale noodzaak geworden.

In verscheidene Europese landen, waaronder Zwitserland, Frankrijk en Italië, eisen de progressieve partijen de invoering van een dergelijke solidariteitstaks op de grote vermogens, om een deel van de schulden in verband met de coronacrisis op te vangen en de werknemers te beschermen. In Brussel vragen gemeenten als Anderlecht eveneens aan de federale staat om een taks op grote vermogens in te voeren voor het verkrijgen van financiële middelen om de werknemers te helpen die slachtoffer zijn van deze sociale crisis door Covid-19. De economen Piketty, Stiglitz, Ghosh en Ocampo zijn voorstander van een belasting van de multinationals en de grote fortuinen om uit de crisis te geraken³. Zelfs het Internationaal Monetair Fonds pleit voor een lage belastingaanslag en beveelt in zijn advies van 6 april 2020 aan om de allerrijksten te belasten met een « solidariteitstoelag » om deze crisis het hoofd te bieden⁴.

la somme des biens immobiliers, des biens financiers et des biens mobiliers de valeur (yacht, bijoux, tableaux de maître, ...) dont sont déduites les dettes. La taxe se calcule sur le montant de ce patrimoine qui excède les 3 millions d'euros. Par exemple, un ménage ayant un patrimoine de 4 millions d'euros payerait une taxe de 50.000 euros (un million d'euros x 5 %). Le premier logement est exonéré à hauteur de maximum 500 000 euros, tout comme la partie du patrimoine destinée à l'activité exercée à titre principal. Le rendement supposé de 15 milliards d'euros est estimé en appliquant à la fortune totale actuelle des ménages belges la ventilation des fortunes calculée par les professeurs Rademaekers et Vuchelen (VUB)².

La présente résolution vise à encourager le Gouvernement fédéral à mettre en place un tel impôt. Il est important que la Région bruxelloise se positionne en faveur d'une telle taxe de solidarité. Ce n'est plus seulement une question de justice fiscale, mais c'est devenu une réelle nécessité économique et sociale.

Dans plusieurs pays européens, dont la Suisse, la France et l'Italie, des partis progressistes réclament l'instauration d'une telle taxe de solidarité sur les grandes fortunes, afin d'éponger une partie des dettes liées à la crise du coronavirus et de protéger les salariés. A Bruxelles, des communes comme Anderlecht demandent également à l'Etat fédéral de mettre en place une taxe sur la grande fortune pour obtenir des moyens financiers afin d'aider les travailleurs victimes de cette crise sociale liée au Covid-19. Les économistes Piketty, Stiglitz, Ghosh et Ocampo prônent une taxation des multinationales et des grandes fortunes pour sortir de la crise³. Même le Fonds Monétaire International plaide en faveur d'une imposition basse et préconise, dans son avis du 6 avril 2020, d'imposer aux plus riches une « surcharge de solidarité » au niveau des impôts pour faire face à cette crise⁴.

Françoise DE SMEDT (F)
 Youssef HANDICHI (F)
 Stéphanie KOPLOWICZ (F)
 Jan BUSSELEN (N)
 Petya BOLENSKY (F)
 Luc VANCAUWENBERGE (F)
 Francis DAGRIN (F)
 Caroline DE BOCK (F)
 Elisa GROPPi (F)
 Leïla LAHSSAINI (F)

2 Rademaekers en Vuchelen, « De verdeling van het Belgisch gezinsvermogen », Cahiers Économiques de Bruxelles 1999, n° 164, 425.

3 https://www.lalibre.be/economie/conjoncture/quatre-economistes-dont-stiglitz-et-piketty-pronent-une-taxation-des-multinationales-et-des-grandes-fortunes-pour-sortir-de-la-crise-5ea25327b50a66a59864417?fbclid=IwAR0Uw3cHmatF0u07x9u_xVqKSCpIwMQ82Ws12BVWzogMOjQEvEddqrunmG8.

4 <https://www.imf.org/en/Publications/SPROLLS/covid19-special-notes>.

2 Rademaekers en Vuchelen, « De verdeling van het Belgisch gezinsvermogen », Cahiers Économiques de Bruxelles 1999, n° 164, 425.

3 https://www.lalibre.be/economie/conjoncture/quatre-economistes-dont-stiglitz-et-piketty-pronent-une-taxation-des-multinationales-et-des-grandes-fortunes-pour-sortir-de-la-crise-5ea25327b50a66a59864417?fbclid=IwAR0Uw3cHmatF0u07x9u_xVqKSCpIwMQ82Ws12BVWzogMOjQEvEddqrunmG8.

4 <https://www.imf.org/en/Publications/SPROLLS/covid19-special-notes>.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE**tot steun aan de invoering
van een coronataks op multimiljonairs
op federaal niveau**

Het Brussels Hoofdstedelijk Parlement,

Overwegende dat de gezondheidscrisis door het coronavirus gepaard gaat met een economische en sociale crisis die waarschijnlijk de ergste is sinds de jaren 30 ;

Overwegende dat er momenteel veel faillissementen en ontslagen vallen en dat hun aantal de komende maanden snel zal toenemen ;

Overwegende dat het noodzakelijk zal zijn om de financiering van de sociale zekerheid en de overheidsdiensten te behouden, met name om de uitgaven op het vlak van werkloosheid en gezondheidszorg te dekken ;

Overwegende dat de meerderheid van de bevolking, werknemers en gezinnen lijden onder deze crisis en van hen niet nog meer bijdrage kan worden gevraagd ;

Overwegende dat aan de sterkste schouders, te weten de minderheid van de Belgische bevolking die een vermogen van meer dan 3 miljoen euro bezit, moet worden gevraagd om in tijden van crisis solidair te zijn en bij te dragen aan de collectieve inspanning ;

Verzoekt de Brusselse Hoofdstedelijke Regering :

- bij de federale Regering te pleiten voor de invoering van een eenmalige bijdrage van 5 % op de bedragen die de vermogens van 3 miljoen euro overschrijden (rekening houdend met een aantal vrijstellingen betreffende de hoofdverblijfplaats of de hoofdberoepsactiviteit) ;
- deze resolutie aan de federale Regering te bezorgen.

PROPOSITION DE RÉOLUTION**pour le soutien à la mise en place
d'une taxe corona sur les multimillionnaires
au niveau fédéral**

Le Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Considérant que la crise sanitaire du coronavirus s'accompagne d'une crise économique et sociale probablement la plus grave depuis les années 30 ;

Considérant que de nombreuses faillites et de nombreux licenciements sont en cours et que leur nombre va s'accroître rapidement dans les mois à venir ;

Considérant qu'il sera nécessaire de maintenir le financement de la sécurité sociale et des services publics, notamment pour faire face aux dépenses en matière de chômage et de soins de santé ;

Considérant que la majorité de la population, des travailleurs et des ménages souffrent de cette crise et qu'on ne peut leur demander de contribuer davantage ;

Considérant qu'il convient de demander aux épaules les plus larges, à savoir la minorité de la population belge qui possède un patrimoine de plus de 3 millions d'euros, d'être solidaire et de contribuer à l'effort collectif en temps de crise ;

Demande au Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale :

- de plaider auprès du Gouvernement fédéral pour la mise en place d'une contribution unique de 5 % sur les montants excédant les patrimoines de plus de 3 millions d'euros (en tenant compte de certaines exonérations ayant trait à la résidence principale ou l'activité professionnelle principale) ;
- de transmettre la présente résolution au Gouvernement fédéral.

Françoise DE SMEDT (F)
Youssef HANDICHI (F)
Stéphanie KOPLOWICZ (F)
Jan BUSSELEN (N)
Petya OBOLENSKY (F)
Luc VANCAUWENBERGE (F)
Francis DAGRIN (F)
Caroline DE BOCK (F)
Elisa GROPPi (F)
Leïla LAHSSAINI (F)